

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณ ภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

People's Opinion towards Administration of the Budget
within the Development Plan of Pasak Subdistrict Administration Organization,
Phusang District, Phaoyao Province

นายเชาวน์ หายทุกข์

ภาพจาก: http://i750.photobucket.com/albums/xx142/sit020/IMG_0451.jpg

* บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนระหว่างอาชีพที่แตกต่างกันที่มีต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 365 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ One Way ANOVA ผลการศึกษา พบว่า

ระดับความความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล ในภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อด้านความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย อยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว สำหรับด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ และด้านการจัดสรรงบประมาณ ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณทั้ง 3 ด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนระหว่างอาชีพที่แตกต่างกัน ที่มีต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความเห็นต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาไม่แตกต่างกัน

* คำสำคัญ: ความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณ งบประมาณ การบริหารงบประมาณ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านความถูกต้องตามระเบียบ ด้านความโปร่งใส

*** Abstract**

The objectives of this study were: 1) to examine the people's opinion towards the administration of the budget in the development plan of Pasak Subdistrict Administration Organization, Phusang District, Phayao Province; and 2) to compare the opinion among people from different career background towards the administration of the budget. Three hundred and sixty five participants were recruited as the samples in this study, and the rating-scale questionnaire was employed as means to collect the data. The data was analyzed and reported using frequency, percentage, mean, standard deviation, and One-Way ANOVA.

The findings revealed that, in the overall, the people voiced moderate level of their opinion towards the administration of budget in the

development plan of Pasak Subdistrict Administration Organization. However, in the subdomains, the people showed high level of opinion only in the area of accuracy in meeting with the regulations. The people reported their moderate level of opinion for the other domains, which include budget spending, transparency administrating budget, and budget allocation.

The comparison results of the people's opinion according their job background indicated no statistical significant different opinion among the people from different career background.

* บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรปกครองตนเอง (Local Self-Government) ซึ่งเป็นส่วนราชการที่เกิดขึ้นจากการกระจายอำนาจการปกครองส่วนภูมิภาคมาเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีคณะผู้บริหารที่เลือกตั้งมาจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น เพื่อมาบริหารจัดการบริการสาธารณะตามกฎหมายเพื่อประโยชน์สุขของชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ มีสถานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้จากการเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมและมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล มีอิสระในการทำงาน แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายและนโยบายของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดระเบียบตามหลักการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) โดยรัฐมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นนี้ ทำให้เกิดสภาพการปกครองตนเองหรือการปกครองตนเองในท้องถิ่น (Local Self-Government) และตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้การดำเนินงานของท้องถิ่นเป็นไปอย่างอิสระ มีอำนาจในการบริหาร การกำหนดนโยบายและการตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ภายใต้อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังทำหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาล โดยมีอำนาจในการบริหารงานผ่านผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ใช้อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามนโยบายของท้องถิ่นซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้

ภาพจาก: <http://rayongstyle.com/wp-content/uploads/2013/05/556000005846602.jpeg>

อย่างมีประสิทธิภาพ ในการจะพัฒนาให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าและเป็นที่ยิ่งของประชาชนได้นั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีความพร้อมในด้านการบริหารจัดการ การงบประมาณ การเงินการคลังและความพร้อมด้านบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่สำคัญคือ การมีฐานะการคลังที่เป็นอิสระหรือมีอำนาจในการใช้จ่ายเงินของตนเองได้อย่างเต็มที่ตามความต้องการของท้องถิ่น สามารถดูแลจัดการผลประโยชน์ในทรัพย์สินให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด (จิรวดี สืบสุนทร. 2553: 1)

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานปกครองท้องถิ่นที่เกิดขึ้นล่าสุด นับตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 องค์การบริหารส่วนตำบลเกิดขึ้นจากการยกฐานะสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว 3 ปี ติดต่อกันเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 150,000 บาท โดยได้รับการยกฐานะเป็นครั้งแรก วันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 จำนวน 617 แห่ง และได้รับการยกฐานะในปีต่อๆ มา จนถึงปัจจุบันรวมทั้งสิ้น 7,853 แห่ง โดยมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด 76 แห่ง เทศบาล 2,266 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 5,509 แห่ง และองค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ 2 แห่ง ได้แก่ กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2537: 6) มีอำนาจในการปกครองตนเอง มีอิสระในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายให้อำนาจภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนกลาง มีวัตถุประสงค์คือ การพึ่งพาตนเองได้ โดยมีงบประมาณและรายได้ของตนเองที่มาจาก การจัดเก็บภาษีในท้องถิ่น จากทรัพย์สินของท้องถิ่นเอง เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้

และรวมถึงรายได้จากแหล่งอื่นๆ สามารถออกข้อบัญญัติตำบล จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เพื่อนำงบประมาณไปพัฒนาตำบลในด้านต่างๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศาสนาและวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างทันที่

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณส่วนหนึ่งในรูปแบบของเงินอุดหนุนจากส่วนกลางและงบประมาณที่ได้จากการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น เพื่อเป็นเครื่องมือประกอบการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจะเป็นปัจจัยที่จะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถบริหารจัดการงบประมาณให้เป็นไปตามแผนและมีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการอันแท้จริงของประชาชนในท้องถิ่นนั้นได้ องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดทำงบประมาณให้เป็นไปตามแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยจะต้องมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของอำเภอ แผนพัฒนาของจังหวัด และนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้นๆ ด้วยจากอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่มากมาย องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องหาข้อมูลจากสภาพปัญหาของท้องถิ่นและจัดลำดับความสำคัญ ความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาและดำเนินงานตามงบประมาณของตน ส่วนโครงการขนาดใหญ่ซึ่งไม่สามารถใช้งบประมาณของตนเองได้ ก็ควรต้องประสานแผนทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยกันหรือท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน

การบริหารท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าขึ้น อาจกล่าวได้ว่า “เงินงบประมาณ” เป็นปัจจัยที่สำคัญ เพราะถ้าหากท้องถิ่นมีรายได้น้อยการพัฒนาย่อมไม่ก้าวหน้า ดังนั้นท้องถิ่นจะต้องพยายามพัฒนาการจัดหาและจัดเก็บรายได้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่นด้านต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย มิใช่จะรอขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากรัฐบาลฝ่ายเดียว เนื่องจากสภาพปัจจุบันท้องถิ่นแต่ละแห่งมีงบประมาณของตนเองแทบจะไม่พอกับรายจ่าย และโดยเฉพาะมักจะเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุมากกว่ารายจ่ายเพื่อการลงทุนที่เป็นสิ่งก่อสร้างหรือที่ดิน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับคณะผู้บริหารท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะต้องทำความเข้าใจ เพื่อการใช้จ่ายเงินงบประมาณอยู่ในขอบเขตของกฎหมายและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนเป็นไปอย่างประหยัด การใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบหรือมีการทุจริตเกิดขึ้นแล้ว ย่อมจะส่งผลเสียแก่ท้องถิ่นและประชาชนส่วนรวม และจะมีผลกระทบโดยตรง

ต่อผู้บริหารท้องถิ่น ตลอดจนเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นอีกด้วย (สิทธิเดช ศรีสุวรรณดี. 2545: 1)

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นใหม่ มีกฎหมายและระเบียบที่บังคับใช้ใหม่ มีพนักงานส่วนใหญ่เป็นข้าราชการใหม่ ยังไม่มีความคุ้นเคยกับระบบราชการ ดังนั้นในระยะแรกๆ จำเป็นต้องมีการกำกับดูแลจากส่วนกลางอย่างใกล้ชิด จนถึงปัจจุบันประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลก็ยังไม่ดีเท่าที่ควร จากผลการประชุมเชิงปฏิบัติการของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการควบคุมกำกับดูแลในหลายๆ ครั้งที่ผ่านมา พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีปัญหาในการบริหารงานในหลายๆ ด้าน เช่น ปัญหาโครงสร้างของระบบงาน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารการคลังและงบประมาณ ซึ่งมีการจัดทำงบประมาณที่ล่าช้า ไม่ตรงความต้องการ และจัดสรรงบประมาณไม่เป็นธรรม นอกจากนี้ยังพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาตำบลมากนัก ทำให้การจัดสรรงบประมาณในโครงการต่างๆ กระจุกกระจายเป็นเบี้ยหัวแตกและมีการปรับแผนพัฒนาตำบลกันบ่อย การจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล มีลักษณะของการกำหนดตัวเงินไว้ก่อนแล้วหาเงินเข้ามาใส่ (ข้าเลื่อง พุฒพรม. 2545: 4)

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก แต่ในการดำเนินงานตามภารกิจที่ถ่ายโอนมานั้น ไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่หรือแม้แต่เทศบาล มีภารกิจที่ถูกกำหนดจากทางส่วนกลางที่จะต้องดำเนินการโดยอาศัยงบประมาณที่รัฐบาลได้จัดสรรให้กับทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เมื่อพิจารณาดูแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณในปริมาณเท่าเดิมหรือบางแห่งอาจจะได้รับการจัดสรรงบประมาณที่น้อยกว่าในปีที่ผ่านมา การจัดสรรงบประมาณกับภารกิจที่ถ่ายโอนมาสู่ท้องถิ่นมักสวนทางกัน เช่น งบประมาณสำหรับการดำเนินการเพื่อสร้างรายได้ให้กับผู้สูงอายุทุกคนที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ได้รับเงินเบี้ยยังชีพเดือนละ 500 บาท แม้รัฐบาลจะมีการแยกเงินอุดหนุนเป็นเงินประเภทต่างๆ แต่เงินอุดหนุนเหล่านี้ก็นับรวมเป็นเงินรายได้ของทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมองในแง่ของการกระจายอำนาจทางการคลังและอำนาจการบริหารแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีความเป็นอิสระในด้านนี้เท่าที่ควร เนื่องจากข้อจำกัดในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งยังอยู่ในปริมาณที่น้อยมาก เมื่อเทียบกับเงินอุดหนุนที่รัฐบาลอุดหนุนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจึงต้องพึ่งรายได้

จากงบประมาณของรัฐบาลกลางเป็นหลัก ซึ่งการพัฒนาและการขยายตัว ทั้งรายรับ-รายจ่าย อันเกิดจากการถ่ายโอนอำนาจ การกิจและงบประมาณ ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก มีภารกิจ หน้าที่การบริหารงานและการพัฒนาใน ลักษณะของงบประมาณรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการ ของประชาชนที่มีมากมายไม่จำกัด องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักจึงมีความจำเป็นที่ จะต้องบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดภายใต้แผนพัฒนาตำบลของ องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา ด้วยบริบททางสังคมของ ชุมชนต่างๆ ที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา ยังคงสภาพความเป็นชนบทและยึดถือแนวปฏิบัติ เช่น สังคมชนบทโดยทั่วๆ ไป เมื่อทางองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสักได้ตั้งงบประมาณ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมไปแล้ว ประชาชนมักจะคาดหวังว่าในแต่ละปีจะมี งบประมาณมาสนับสนุนกิจกรรมในรูปแบบเดิมอย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี ซึ่งข้อจำกัดในเรื่อง งบประมาณและการพิจารณาให้ความเห็นชอบการใช้จ่ายงบประมาณกลับเป็นบทบาท หน้าที่ของฝ่ายการเมืองและสภาท้องถิ่น ส่วนฝ่ายข้าราชการประจำและพนักงาน มีหน้าที่ในการรวบรวมและวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการ และความเดือดร้อน ของประชาชนในพื้นที่ที่เสนอเข้ามาในรูปของกิจกรรม โครงการต่างๆ เพื่อขอ สนับสนุนงบประมาณในการแก้ไขปัญหา โดยอาศัยเงินงบประมาณขององค์การ บริหารส่วนตำบลในแต่ละปีที่มีอยู่อย่างจำกัด ปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาของ ประชาชนในพื้นที่ คือ "การบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด" เพื่อ ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งหากองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถนำเงินงบประมาณมาแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างตรงความต้องการ ก็จะทำให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ บริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทาง ในการปรับปรุงการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา ให้สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้การบริหารงบประมาณเกิดประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวมและสอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาลมากที่สุด

*** วัตถุประสงค์ของการวิจัย**

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนระหว่างอาชีพที่แตกต่างกันที่มีต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา

*** ประโยชน์ของการวิจัย**

1. ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา
2. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนระหว่างอาชีพที่แตกต่างกันที่มีต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา
3. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก ให้สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

*** ขอบเขตของการวิจัย**

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งการบริหารงบประมาณตามกระบวนการจัดทำแผนงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งหมด 4 ด้าน คือ

1. ด้านกระบวนการจัดสรรงบประมาณ
2. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
3. ด้านความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย
4. ด้านความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา จำนวน 4,154 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ตุลาคม 2555-มกราคม 2556

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก
ทั้งหมด 10 หมู่บ้าน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ อาชีพรับจ้าง
เกษตรกร ค้าขาย ธุรกิจส่วนตัว พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ และรับราชการ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ความคิดเห็นต่อการบริหาร
งบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกูช้าง
จังหวัดพะเยา

ภาพจาก: <http://happynetwork.org/upload/pics/DSC08468.jpg>

* วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกูช้าง จังหวัดพะเยา จำนวน 4,154 คน (สำนักทะเบียน. 2555: 12)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณหาขนาดของประชากรเพื่อเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมนั้น สำหรับการศึกษาวิจัยนี้ ใช้สูตรการคำนวณของ Yamane, Taro (1973: 3) ในระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ซึ่งจะได้ขนาดประชากรที่เป็นตัวแทนกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 365 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเอง ซึ่งเครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง 365 คน มีจำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชนและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา ทั้ง 4 ด้าน คือ

1. ด้านการจัดสรรงบประมาณ
2. ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ
3. ด้านความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย
4. ด้านความโปร่งใส

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือประชาสัมพันธ์ถึงกำนันผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบลป่าสักเพื่อขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเก็บข้อมูลในแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยพร้อมทีมงานลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน ตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามการวิจัยเพื่อตรวจเช็คความสมบูรณ์และนับจำนวนแบบสอบถามเพื่อประเมินว่าจำนวนแบบสอบถามได้ครบตามขนาดกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้หรือไม่ หากไม่สามารถเก็บได้ครบ แต่ถ้าสามารถเก็บแบบสอบถามได้เกิน 80% ของแบบสอบถามที่กำหนดไว้ก็ถือว่ายอมรับได้และสามารถนำมาประมวลผลข้อมูลได้

การจัดทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ออกแบบข้อคำถามตามตัวแปรที่ศึกษา ตัวชี้วัด และแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นบรรทัดฐาน กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการนำเสนอการศึกษาอิสระโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสอบถามด้วยวิธีทางสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐานการวิจัย คือ One Way ANOVA โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย (Tabular Presentation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาสร้างคู่มือลงรหัสในแบบฟอร์มและบันทึกข้อมูลจากแบบฟอร์มรหัสลงในคอมพิวเตอร์ โดยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย (Tabular Presentation) และใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Content Analysis) โดยใช้

1.1 ค่าความถี่ (Frequency Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ในการอธิบายค่าของตัวแปรที่เป็นข้อมูลทั่วไป

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายค่าของตัวแปรในข้อคำถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกูซาง จังหวัดพะเยา

2. ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติ One Way ANOVA ในการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกูซาง จังหวัดพะเยา โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

* สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี วุฒิการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกรกรรม มีรายได้เฉลี่ย/เดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ตำแหน่งหรือบทบาทในชุมชนเป็นประชาชนทั่วไป และดำรงชีพอยู่ในพื้นที่ตำบลป่าสัก อำเภอกูซาง จังหวัดพะเยา เป็นระยะเวลา มากกว่า 10 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2

2.1 ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา

ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลในภาพรวม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย และความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ด้านความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ และด้านการจัดสรรงบประมาณ

ด้านกระบวนการจัดสรรงบประมาณ โดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ อบต. มีการเรียกผู้นำหมู่บ้านมาประชุมเพื่อรับทราบวิธีการจัดสรรงบประมาณของ อบต. รองลงมา คือ อบต. มีการประมาณการรายรับเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้และต่ำสุดคือ อบต. จัดสรรงบประมาณตรงความต้องการของหมู่บ้านและประชาชน

ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ โดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ อบต. สามารถเบิกจ่ายงบประมาณทันตามระยะเวลาและความต้องการของหมู่บ้าน รองลงมา คือ อบต. มีการนำปัญหาและข้อบกพร่องในการใช้จ่ายงบประมาณแต่ละปีมาแก้ไขปรับปรุงในการจัดทำงานงบประมาณปีต่อไป และต่ำสุด คือ อบต. บริหารงบประมาณโดยยึดหลักผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว

ด้านความถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย โดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลในระดับมาก โดยความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณพิจารณาจากแผนงานโครงการที่หมู่บ้านเสนอขอ รองลงมา คือ ผลการปฏิบัติงานการเงินและการบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานท้องถิ่น และต่ำสุด คือ อบต. ได้แจ้งรายรับ-รายจ่ายให้ประชาชนทราบทุกครั้ง

ด้านความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ โดยรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลในระดับปานกลาง โดยความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ การรายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประเภทต่างๆ เป็นไปตามรอบระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ รองลงมาคือ อนาคต. ได้จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายโดยผ่านความเห็นชอบของคณะผู้บริหารทุกครั้งก่อนเสนอต่อสภาท้องถิ่นและต่ำสุดคือมีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน โครงการต่างๆ เอกสารจัดซื้อ-จัดจ้าง ข้อมูลด้านการเงิน-การคลังให้ประชาชนรับทราบ สามารถตรวจสอบได้

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนระหว่างอาชีพที่แตกต่างกันที่มีต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบลไม่แตกต่างกัน

* ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ควรดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงระบบการบริหารงบประมาณภายใต้แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในด้านการใช้จ่ายงบประมาณ ความโปร่งใสในการบริหารงบประมาณ และการจัดสรรงบประมาณ โดยจัดเวทีประชุมย่อยให้บุคลากร ตลอดจนผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมกับประชาชนทุกอาชีพในชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดียิ่งขึ้น และเป็นการช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยสร้างความเข้าใจที่ตรงกันกับประชาชนในชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

การทำวิจัยครั้งต่อไปควรประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดพะเยา

เอกสารอ้างอิง

- จิรวดี สืบสุนทร. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานคลังท้องถิ่นด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ (E-LAAS) ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ชัย. การศึกษาอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537. กรุงเทพมหานคร: ส่วนท้องถิ่น, 2537.
- สิทธิเดช ศรีสุวรรณดี. ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, 2545.
- ข้าเลื่อง พุดพรม. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมวิทยาการพัฒนา) ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- สำนักทะเบียน. ข้อมูลจำนวนประชากรตำบลป่าสัก. พะเยา: สำนักทะเบียนอำเภอภูซาง, 2555.
- Yamane, Taro. Statistics : An introductory analysis. (3rd ed). New York:Harper & Row, 1973.